

عنوان مقاله:

تجزیه و تحلیل نقش محصولات آباندوز و آبر در تعیین الگوی بهینه کشت محصولات زراعی (مطالعه موردی: دشت قزوین/ایران)

محل انتشار:

هفدهمین کنگره علوم خاک ایران و چهارمین همایش ملی مدیریت آب در مزرعه "تجدید حیات حکیمانه خاک و حکمروائی حکیمانه آب" (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

مهدی شعبان زاده خوشرودی - استادیار اقتصاد کشاورزی، موسسه پژوهشهای برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، تهران، ایران

ابراهیم جاودان - استادیار اقتصاد کشاورزی، موسسه پژوهشهای برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

استان قزوین در تولید محصولات زراعی از اهمیت ویژه ای برخوردار است؛ این امر سبب شده تا سطح آب زیرزمینی استان طی ۴۰ سال گذشته ۴۰ تا ۵۰ متر افت داشته باشد. با کاهش منابع آب و پیشروی زمین های کویری، درآمد کشاورزان کاهش و مهاجرت گسترده روستاییان به شهرهای بزرگ در حال افزایش است. برای مقابله با این مساله سیاستی که اتخاذ شده است، تغییر الگوی کشت متناسب با نیازها و قابلیت های منطقه میباشد؛ طراحان این سیاست اذعان نموده اند که با اجرای آن علاوه بر صرفه جویی در مصرف آب به سایر اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی منطقه نیز مساعدت میشود. با توجه به این مساله، در مطالعه حاضر با توجه به اهداف مدنظر هر دو گروه سیاستگذاران و کشاورزان، الگوی بهینه کشت آباندوز در زیربخش زراعت استان قزوین شناسایی شده است؛ جهت دستیابی به این هدف با به کارگیری روش نمونه گیری تصادفی ساده دومرحله ای، ۲۴۶ کشاورز انتخاب و از طریق تکمیل پرسشنامه اطلاعات مورد نیاز برای سال ۱۳۹۸ جمع آوری شد. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از الگوی برنامه ریزی آرمانی غیرخطی (NGP) استفاده گردید. در این رابطه مدل آرمانی با توجه به تابع سود و سایر اهداف و محدودیتهای منطقه تنظیم گردید. طبق نظر متخصصان افزایش ۱۵ درصدی سود ناخالص کشاورزان، کاهش ۱۰ درصدی مصرف آب کشاورزی، ثبات اشتغال در وضعیت موجود و کاهش ۱۵ درصدی مصرف کودهای شیمیایی و سم به عنوان اهداف آرمانی در نظر گرفته شدند. با حل مدل، الگوی بهینه کشت تعیین و نتایج با وضعیت فعلی مقایسه گردید. با توجه به نتایج، کشاورزان با تخصیص بهینه نهاده ها به محصولات آباندوز و آبر نه تنها قادرند در مصرف نهاده کمیاب آب و نهاده های مخرب محیط زیست و سلامت انسان همچون انواع کود و سم صرفه جویی کنند، بلکه میتوانند به هدف خود در رابطه با سود مدنظرشان نیز دست یابند.

کلمات کلیدی:

الگوی بهینه مصرف نهاده ها، محصولات زراعی آباندوز، دشت قزوین، الگوی آرمانی غیرخطی (NGP).

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1312701>

